

ΒΑΛΕΝΤΙΝΑ ΝΤΙ ΝΑΠΟΛΙ
ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η Βαλεντίνα Ντι Νάπολι είναι απόφοιτος Κλασικής Φιλολογίας (με κατεύθυνση Ιστορίας-Αρχαιολογίας) του Πανεπιστημίου «Federico II» της Νάπολης (1994), κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην Κλασική Αρχαιολογία από την Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή στην Αθήνα (1999), διδάκτωρ Κλασικής Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ (2006) και υπότροφος του Ιδρύματος «Α.Σ. Ωνάσης» για μεταδιδακτορικές σπουδές στην Κλασική Αρχαιολογία στο Πανεπιστήμιο Κρήτης του Ρεθύμνου (2012).

Από το 2002 έως το 2021 εργάστηκε στην Ελβετική Αρχαιολογική Σχολή στην Ελλάδα, ενώ από το 2016 διδάσκει στο προπτυχιακό και μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου διορίστηκε Επίκουρη Καθηγήτρια το 2021 (γνωστικό αντικείμενο: «Αρχαίο θέατρο με έμφαση στη μελέτη της αρχιτεκτονικής και της εικονογραφίας»).

Έχει διοργανώσει 4 διεθνή συνέδρια με θέμα την αρχαιολογία της ρωμαϊκής Ελλάδας (Αθήνα: 2015, 2021, 2022, 2024) και ετοιμάζει νέο Διεθνές Συμπόσιο για το 2025 (σε συνεργασία με το Ρωμαϊκό Σεμινάριο, του οποίου είναι ιδρυτικό μέλος). Συμμετείχε στη διοργάνωση της έκθεσης «Ερέτρια. Ματιές σε μια αρχαία πόλη» (ΕΑΜ, 2010), καθώς και στην επανέκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου της Ερέτριας (2014, συνεργασία με την ΕΦΑ Ευβοίας).

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στο αρχαίο ελληνορωμαϊκό θέατρο (ιδιαίτερα υπό το πρίσμα της αρχιτεκτονικής, της χρήσης του σκηνικού χώρου, των παραστάσεων, της επιτέλεσης και της σχετικής με το θέατρο εικονογραφίας), καθώς και στη διάδραση μεταξύ Ελλάδας και Ρώμης κατά τη διάρκεια της αυτοκρατορικής εποχής (με έμφαση στη μελέτη της γλυπτικής, της αρχιτεκτονικής, καθώς και ζητημάτων ταυτότητας και πολιτισμικής-συλλογικής μνήμης).

Έχει δημοσιεύσει μία μονογραφία για το *Σατυρικόν* του Πετρωνίου (2010) και μία μονογραφία για τα θέατρα της ρωμαϊκής Ελλάδας (2013, σειρά ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ του ΕΙΕ), ενώ υπήρξε κύρια επιμελήτρια του συλλογικού τόμου *What's New in Roman Greece* (2018, σειρά ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ του ΕΙΕ). Έχει δημοσιεύσει επίσης πλήθος βιβλιοκρισιών, άρθρων σε διεθνή περιοδικά με κριτές και κεφαλαίων σε συλλογικούς τόμους, στην Ιταλική, Ελληνική, Αγγλική και Γαλλική γλώσσα. Ενδεικτικά αναφέρονται: 1) «The *parodos* of the Greek theatres through time: from the Classical to the Roman imperial period», στο: D. Fellague – J.-Ch. Moretti (επιμ.), *Les théâtres antiques et leurs entrées : parodos et aditus* (Lyon 2024) 23-62· 2) «Theatrical Spaces» (κεφ. 31), στο: J. Neils – D.K. Rogers (επιμ.), *The Cambridge Companion to Ancient Athens* (Cambridge, Cambridge University Press, 2021) 319-331· 3) «Ménandre à Erétrie», στο: G. Ackermann – T. Krapf – L. Pop (επιμ.), άποβάτης. *Mélanges eubéens offerts à Karl Reber par ses étudiant-e-s à l'occasion de son 65ème anniversaire* (Lausanne 2020) 96-101· 4) «Η ορχήστρα του Θεάτρου του Διονύσου: παρατηρήσεις για τη μορφή και τη λειτουργία του μνημείου κατά τη ρωμαϊκή αυτοκρατορική εποχή», *Logeion* 9, 2019, 335-359 (με τον Massimo Vitti)· 5) «Figured Reliefs on Public Buildings: Memory and Civic Identity in Roman Achaia», στο: Π.

Καραναστάση – Θ. Στεφανίδου-Τιβεριού – Δ. Δαμάσκος (επιμ.), *Γλυπτική και κοινωνία στη ρωμαϊκή Ελλάδα: καλλιτεχνικά προϊόντα, κοινωνικές προβολές, Πρακτικά του 2ου Συνεδρίου για τη Ρωμαϊκή Γλυπτική στην Ελλάδα, Ρέθυμνο 2014* (Θεσσαλονίκη 2018) 383-394· 6) «Entertainment Buildings in Roman Macedonia: Continuity and Rupture with the Past», στο: J. Fournier – M.-G. G. Parissaki (επιμ.), *Les communautés du Nord Egéen au temps de l'hégémonie romaine. Entre ruptures et continuités, ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ 77* (Athènes 2018) 321-340· 7) «στᾶ[ν]αι δὲ αὐτοῦ καὶ κατὰ φυλὴν ἀνδριάντας ἐν τῷ προσκηνίῳ: Honorary Statues in the Theatres of Roman Greece», στο: O. van Nijf – A. Heller (επιμ.), *Civic Honours. The politics of honour in the Greek cities of the Roman Empire* (Leiden 2017) 397-431· 8) «Looking at the Classical Past: Tradition, Identity, and Copies of Nobilia Opera in Roman Greece», στο: S.E. Alcock – M. Egri – J.F.D. Frakes (επιμ.), *Beyond Boundaries. Connecting Visual Cultures in the Provinces of Ancient Rome* (Getty Publications, Los Angeles 2016) 307-325· 9) «Figured Reliefs from the Theatres of Roman Asia Minor», *Logeion* 5, 2015, 260-293· 10) «Architecture and Romanization: The Transition to Roman Forms in the Greek Theatres of the Augustan age», στο: E. Gebhard – R. Frederiksen – A. Sokolicek (επιμ.), *Proceedings of the International Conference about the Architecture of the Ancient Greek Theatre, Athens 2012* (Monographs of the Danish Institute at Athens, Aarhus 2015) 365-380· 11) «Τα θέατρα στη ρωμαϊκή Ελλάδα: προβληματισμοί και ερμηνεία με βάση τον γλυπτό τους διάκοσμο», στο: Κ. Κυριακός (επιμ.), *Πρακτικά του Δ΄ Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου, Πάτρα 2011* (Πάτρα 2015) 93-106· 12) «Entertainment Buildings of the Roman Peloponnese: Theatres, Odea, and Amphitheatres and their Topographical Distribution», στο: A.D. Rizakis - C. Lepenioti (επιμ.), *Roman Peloponnese III. ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ 63* (Athens 2010) 253-266· 13) «The Theatres of Roman Arcadia, Pausanias, and the History of the Region», στο: E. Østby (επιμ.), *Ancient Arcadia, Papers from the Norwegian Institute at Athens VIII* (Athens 2006) 509-520· 14) «Il fregio a tema agonistico del teatro di Hierapolis (Frigia): iconografia e iconologia nell'arte romana imperiale», *ASAtene* 80, III serie τόμ. 1, 2002, 397-429.

Τα τρέχοντα επιστημονικά προγράμματά της αφορούν α) τη δημοσίευση του *Σεβαστείου* της Ερέτριας (με τον S.G. Schmidt, Βερολίνο), β) μια νέα μελέτη της λεγόμενης «Αδριάνειας Βασιλικής» στην Αθηναϊκή Αγορά (με τον G. Montali, Παλέρμο), και γ) την ανάλυση της χρήσης του Διονυσιακού Θεάτρου στην Αθήνα κατά τη ρωμαϊκή αυτοκρατορική εποχή (μαζί με τον M. Vitti, Ρώμη).